

Особено мнение - становище

на съдията Васил Гоцев по мотивите на чл. 35, ал.1 и 5 от ЗЗКИ

Подписах диспозитива на решението относно чл. 35, ал.1 и 5 ЗЗКИ, защото приемам, че той не противоречи на Конституцията, тъй като в него не е посочено, че регистърът, който е предвидено да води Държавната комисия по сигурността на информацията не е публичен, а секретен. Не съм съгласен обаче с мотивите на решението на Конституционния съд по този въпрос, които приемат, че регистърът има поверителен характер. Съображенията ми са следните: В чл. 35, ал.1 ЗЗКИ не е казано дали регистърът на материалите и документите, съдържащи класифицирана информация, представляваща държавна или служебна тайна, който трябва да води ДКСИ е публичен или секретен. В алинея 5 на същия текст е предвидено, че “редът за представяне на данни за вписване в регистъра, както и условията и редът за извършване на справки от него се определя в правилник за прилагане на закон”. От тази разпоредба не може да се направи извода, че регистъра не е публичен, както твърдят искателите. Държавна тайна според чл. 25 ЗЗКИ е информацията, определена в списъка по Приложение №1 към чл. 25 ЗЗКИ. Документи, сведения и данни извън този списък не съставляват държавна тайна. Дали регистърът по чл. 35, ал.1 съставлява държавна или служебна тайна и поради това следва да се класифицира като секретен, зависи от данните, които той трябва да съдържа. Член 35, ал.2 от ЗЗКИ ги изброява. Нито една от тях не може да попадне под която и да е от точките на Списъка на категориите информация, подлежаща на класификация като държавна тайна, нито да разкрива служебна тайна. Това се отнася и за раздел II, т.20 от този списък, където е посочена информацията “за организацията, методите и средствата служещи за опазване на класифицираната информация, представляваща държавна тайна”. Не може да се приложи и чл. 25 от списъка относно електронни регистри, дневници за регистрация на документи, защото нищо от съдържанието на регистъра посочено в чл. 35, ал. 2 ЗЗКИ не е класифицирано като информация, съставляваща държавна тайна. В този смисъл са и становищата на министъра на вътрешните работи и на Националната служба “Сигурност”. Член 35, ал. 2 ЗЗКИ посочва какво съдържа регистърът по ал.1. От него може да се види коя е организационната единица издала материала или документа, кога е създаден и кога трябва да се премахне нивото на класификация, правното основание за класификацията с грифа за сигурност или, че е прекратено или е премахнато нивото за сигурност. Никое от тези отбелязвания не може да даде информация за самата организация, за методите и средствата служещи за опазване на класифицираната информация представляваща държавна или служебна тайна. Това не може да се види и от идентификационния номер на материала или документа под който той фигурира в регистъра /чл. 35, ал.2, т. 3 ЗЗКИ/. За идентификационния номер не стои нищо, от което може да се разкрие за какъв точно материал или документ става дума, нито какво е неговото съдържание. Ако все пак законодателят е смятал, че идентификационният номер, съдържа някакви секретни данни, той трябваше да го включи в списъка по Приложение № 1 към чл. 25 ЗЗКИ. В предвиденият с чл. 35, ал. 5 от ЗЗКИ правилник за прилагането му нито е възможно да се допълва списъка по Приложение № 1 към чл.25 от закона като се включи и предвидения с чл. 35, ал. 1 регистър или отделна точка от него, нито да постанови неговата секретност. Списъкът има

ранг на закон, защото е приложение към член от закона и промени в него могат да стават само със закон. Правилникът не може да засекретява документи и материали, които самият закон не е обявил за секретни. Непосочването публичността на регистъра обаче не води до извода, че той е секретен. Ако в ЗЗКИ бе казано, че регистърът е секретен, то тогава това би противоречало на чл. 41 от Конституцията, тъй като той не съдържа, както вече се каза никаква държавна или служебна тайна. Това би попречило заинтересувани обществени организации и граждани да проконтролират спазват ли се сроковете за разсекретяване, има ли промени на срока за секретност, както и дали материалите са в наличност или са унищожени. Без да има осведоменост за това не би могло да се използва и предвиденото в чл. 33, ал. 5 ЗЗКИ право на обжалване пред ВАС решението на ДКСИ за унищожаване на информация. А това би противоречало по същество и с реалната възможност за упражняване правото по чл. 120, ал.2 от Конституцията. От тук следва, че непосочването изрично в чл. 35, ал.1 ЗЗКИ, че регистърът е публичен, не е в нарушение нито на чл. 41 от Конституцията, нито на чл. 120, ал. 2 от Конституцията. Същото се отнася и до твърдението за противоконституционността на чл. 35, ал. 5 ЗЗКИ, който постановява, че правилник ще определя реда за предоставянето на данни за вписване в регистъра, както и условията за реда за извършване на справки от него. Ако в правилника би бил отказан достъпът до информация по регистъра, с което практически ще бъде засекретен, то тогава той ще противоречи на ЗЗКИ. По тези, а не по посочените в мотивите на решението съображения няма основание да се уважи искането за установяване противоконституционност на чл. 35, ал. 1 и 5 ЗЗКИ.

Васил Гоцев